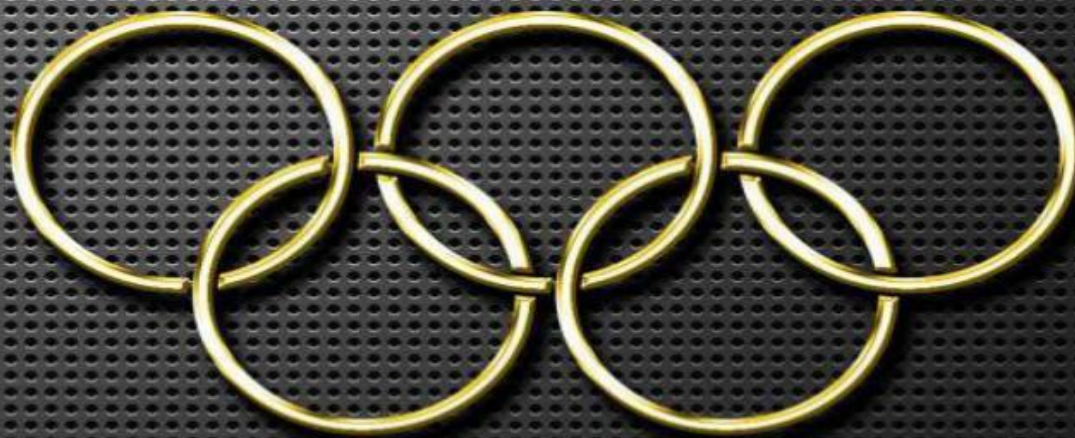

ما زرونی ها

فردین ما سال ۱۵۲۴ تبری برابر با مرداد سال ۱۳۹۱ - شماره ۲

آموزش

کرک پیرس

۱۵

گردشگری

بشهر

۱۵

شعر نو پیر

نیما یوشیج

۸

آموزش خربون کا

۳

گزارش تصویری

جشن نرز ما

۱

- ۱ گزارش تصویری جشن نرز ماه
- ۲ گزارش مسابقات المپیک
- ۳ آموزش "خربون کا" (بازی محلی)
- ۴ شهر
- ۵ لاک تراشی - بخش دوم
- ۷ پیر بنوته مثال
- ۸ بیوگرافی نیما
- ۹ واژه خنه
- ۱۰ معرفی بهشهر
- ۱۵ آشپز خنه - کرک پیرس
- ۱۶ معرفی رسم شیلان یا شیلون
- ۱۷ مسابقه (طنز)
- ۱۸ داستان رقیه و همسایه ریکا - قسمت دوم (طنز)

مازرونی ها

شماره دو / مرداد ماه ۹۱ / فردين ماه تبری ۱۵۲۴ /
راپکان

تهیه و اجرا : تیم مازرونی ها

نویسنده گان:

میثم اسلامی ، مریم ظاهرین ، محمد پورعلیجان
محسن صالحی ، شباهنک چاوشی نژاد ، بهنام
نوذری

روابط عمومی : رضا حسینی

مازرونی ها

موضوع: تاریخچه مازرونی ها - شماره ۲

گزارش تصویری جشن نرز ماه	آموزش خربون کا	شعر نو پیرس	گوشه گری	مسئولین
۱	۲	۸	۱۰	۱۵

اتا خله درود / سر تعظیم ایارمه شمه پیش فرود

کرک و چینکا چتینه؟؟ روزه گیرینی؟؟ اگه راس گنی شه زوون در بیارین هاشم؟؟ اسا ایان ول هاکن!! شه چتی هسنی؟؟ اتا ماه دیگه بموئه و آما اتا وار دیگه این روجین جا شمه مزاحم بییمی!

ندومه تسلیت جا شروع هاکنم یا شادباش جا!! چچی گمه؟؟ معلوم که ونه تسلیت جا شروع هاکنم! حتما در جریان دزئی، شمال غربی ایران زلزله بموئه و هموطنان آذری زبان خینه و کله ر خراب ها کرده و خله هم خدا رحمتی بئینه یا صدمه بدینه! ندوئه تا کی این برنامه ادامه داینه، که ونه نوم بهشتمه "سمینار خنده اسئه، زلزله بوردن اسئه" این برنامه اتی هسه که مسئولین رده بالا اول صبر کننه تا زلزله بیه، اتا جا ر خراب هاکنه و مردم جان بییره و بوره! بعد اینکه زلزله قشنگ شهر چینکا بزوئه! اسا میزگرد ها، سمینار ها، گردهمایی شروع بونه و بعد طرح مقاوم سازی تصویب بونه و بعد هم اجرا نئونه! آه! از ته دل و کبد { جان برار، جان خواخر، جان مار، جان پیر و هموطن من، تنها چیزی که توئه بوم این هسه که آما! ما } ر شه غم و غصه دله شریک بدونین.

خواستمه نو سال شمه خور تبریک بوم که با این اتفاقی که دیکته تبریک یین ناینه! شمه چشم چچیسه در بیمو؟؟ اول شه انگوس جا شه چشم دله دینگین تا توضیح هادم!! واقعا ندونسنی که عما شسه تقویم جدا دایمی؟؟ واقعا کسه!! اتا میس خاک بییرین، اتا خلوت جا پیدا هاکنین و شه سر دکنین! اتا مردم خاکی نوئن! عرض هاکنم شمه خدمت که، دوم مرداد ماه برابر بیه با اول فردین ماه که، اولین ماه تبری و آغاز سال ۱۵۲۴ تبری هسه!! الهی همیشه خار و خش بوئین! امیدورامه این نو سال اتا میچکا چشم قائده شه زوون و فرهنگ اسئه دل بسوزنین! اما دومین مطلب! ماه قبل که هر چی شه بلورین گلی ر پاره ها کردمی که امه دست دراز هسه؟ منتظر شمه کمک هسمی! اتا دست صدا نداینه!! انگار نه انگار!! دریغ اتا نفر جا که اتا چویی، سنگی بزنه امه کله ر!! ائه که بوردمه ماهنامه، ایمیل دله مه بوینم شما نظر هدانی یا نا، خود گوگل شک ها کرده!! اتا پیغوم با این مضمون هدائه:

"آقا!! ندید بدید هسی؟؟ چئه رفت و روش کنئی؟؟ امه سرورها ر درد سر پیش بیاردی!!"

آئه خجالت بکشیمه که نئوو!! همه تی کینگ سو ها کردم و یاهوی پیش رد بیمه و بمومه شه سره!

این ماه دیگه هچی نمه!! اصرار نکنین! خواهش ها کرده اصرار نکنین!! نکن دیگه آقا!! اصرار نکن!

امضا: "پرسیرو ملداس"

آدرس پیج ماهنامه "مازرونی ها" در فیسبوک:

<http://www.facebook.com/mazeroniha>

آدرس گروه ماهنامه "مازرونی ها" در فیسبوک:

www.facebook.com/groups/mazeroni

آدرس ویلاگ ماهنامه "مازرونی ها":

mazeroniha.blogfa.com/

آدرس ایمیل ماهنامه "مازرونی ها":

mazeroniha@gmail.com

گزارش تصویری از جشن ۲۶ نرزمه ماه {عید ماه}

پ.ن: پیشینه این جشن، نسخه ی ماه قبل دله کامل توضیح هدامی!

منبع: تارنمای Parpirar.org

اخبار المپیک

! عجب شوئی هسه امشو!

ندومه "ماهانامه" کی شمه دست رسنه ولی

امشو یازدهمین شوی المپیک هسه!

مدال پشت مدال!

روایت هسه که اتا نقطه از مازرون اتفاق زیر دکنه که با هم مرور کمی!

گزارشگر: سلام! چتی هسی؟؟

آقای زد: سلام! ته چتی هسی؟

گزارشگر: دوئی ایران امشو چند تا مدال بیته؟؟

آقای زد: کی؟؟ الان... یا... الان؟؟

امشو پهلوان های ایرانی به خصوص مازرونی گل دکاشتنه! اونم از این گرون گرون گل! بهداد سلیمی وزنه برداری دله و قاسم رضایی کشتی فرنگی دله مدال طلا بیته که اتا گت موج شادی مازرون سرزمین جا رد بیئه! اسا تعریف از شه خد نوّه، کچیکی مه چش چو بورده همین تا اِسّه اتا چش جا فقط موج بدیمه!! اوئان که د تا چش دارنه گتنه که و سونامی بیه نا هرچی پرچی موج!

کمیل قاسمی کشتی گیر جو بیاری هم مدال برنز مسابقات کسب ها کرده که با اون حریف هایی که داشته، کمتر از طلا بیئه! در آخر شعری آماده ها کرده که تقدیم این پهلوان ها کیمّه که اگه این شعر بیشتر از مدال المپیک ارزش ناره، ونه ارزش کمتر هم نیه!

مازرون پهلوانها بوم فدا / که بلاد کفر دله پرچم بردنه بالا
از خدا خوامه سال به دوزاده ماه / خنده و خشحالی نوّه وشون لب جا جدا

این گت افتخار تیم "مازرونی ها" به همه ی مازرونی ها تبریک گنه و امیدوار هسمی که این پیروزهای ایران و مازرون اِسّه ادامه پیدا هاکنه! البته این نکته راضافه هاکنم که سعید عبدولی کشتی گیر وزن ۶۶ کیلو گرم کشور هم با اینکه خار کشتی بیته، ولی روح بسوت داور کاری ها کرده که ونه حریف دست بوره بالا و و باخت هاده!! شاید باور نکین، مه چش آسری پوسین کلا قائده همه تی داشته شیه! تور بیتمه که بوم داور وصله وصله هاکنم، مه گت پیر مه دم بیته!! اما! سعیدجان! اما {مردم ایران} تره قهرمان دوّمی! الکی تعارف نیه، حقیقت!

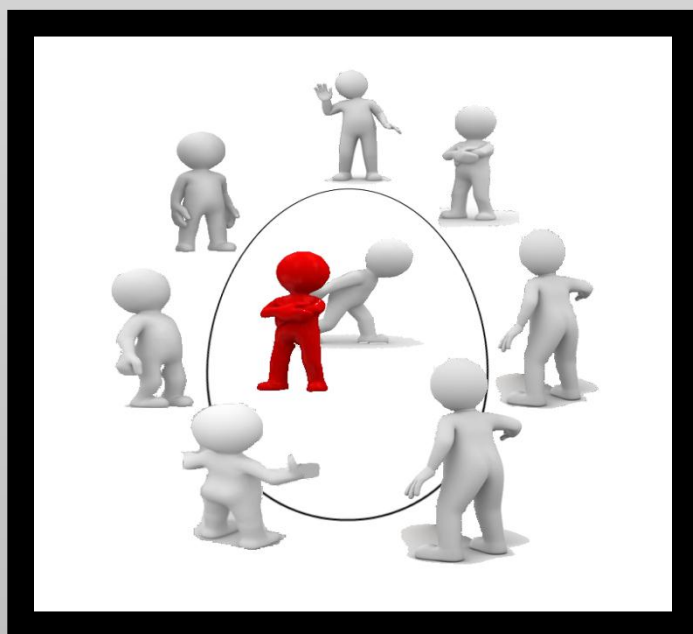
خربون کا

این بازی ۲ روش اجرا بونه

روش اول: شخصیت‌های بازی شامل آتا خَر و آتا خربون و چند تا خر سوار هسه روش بازی هم اینجوره که آتا دایره کشنده و خر و خربون دایره دله ایست کننه ولی با این فرق که خر اجازه حرکت نایته ولی خربون داخل دایره توئه حرکت هاکنه اونایی که بیرون دایره درنه ونه بورن خر ره سوار بون و خربون وظیفه این هسه که این اجازه ره نده انه این جدال ادامه پیدا کنه تا اینکه خربون کا آتا از اونای لینگ ر وقتی که دایره دله اینته بزنه البته وقتی بنه سر دوگن وقتی که سوار بون فایده ناینه خر هم اگه شه تعادل ره از دست هده حساب نونونه و بازی از سر شروع و ونه نکته قابل توجه اینه که اونایی که خله مدعی هسنه سعی کننه که خربون ره سوار بون که این کار خون به کنه . کسی که خربون ونه لینگ ره بزنه (ساخته به جر) ونه جای خر هرسه و خر شونه جای خربون ره گینته و خربون آزاد و ونه و این چرخه همینجور ادامه داینه.

روش دوم: مثل همون بازی اول هسه با این فرق که بازیکنها به ۲ گروه تقسیم و ونه و به قید قرعه آتا گروه خر و ونه و آتا گروه خر سوار اون گروهی که خر تینه آتا کس که وشون دله از همه چالاک تر هسه ره به عنوان خربون انتخاب کننه. این بازی دله محدوده بازی با آتا رسین (طناب) مشخص بونه که آتا سر ره ونه آتا خر دس و آتا سر دیگه ره خربون دست کش ونه و خربون تا جایی که رسن رسنه اجازه حرکت داینه . این بازی دله اگه خربون آتا از اون اعضا تیم مقابل لینگ ره بزنه دتا تیم جا عوض بونه.

توضیح اینکه روش دوم خله مهیج تره و تقریبین هیچ بازی ای ونه هیجان ره ناینه حتی خله از این گد گده کمپانی ها خواسنه ونه جا تقلید هاکنن و بازی رایانه ای شبیه سازی وه ره بسازن ولی هنوز نتونسنه!))

هوشته مره پلای سر گنه تن نگار اینه/سفره ره جم نکن نُور یار سر نهار اینه
 در اینه دسایا هاکن، بور همه ره صدا هاکن/چکه بزن سما هاکن سرزده با وقار اینه
 تشت بُور لگن بیار طبل و دِسَر کِتن بیار/دشمن وِر کفن بیار بورده پار و پرار اینه
 دهره بیار گلن بزن گو ره بُور هِمین دُون/خارک پیراهن دکن یار سمن سوار اینه
 لمتکا و متکا بیار، کاسه و پیلکا بیار/بزکله جونکا بیار مظهر کردگار اینه
 زهره اینه روجا اینه نقره اینه طلا اینه/خنده اینه صفا اینه جلوه شام تار اینه
 لینگ نشون گینه اینه، دست و داهون گنه اینه/دور زمون گنه اینه بلبل بی قرار اینه
 اسپه میها ره بُتو نرو وارش و وا ره بُتو نرو/سرد هوا ره بُتو نرو چرده دوسّه دار اینه
 حجله نشین هلی ره بُتو ممرز و ولولوی ره بُتو/پیچ بدا آنجیلی ره بُتو کُگی و کُکی مار اینه
 غرصه نَخِر صوا اینه روز داهون إلا اینه/یار نئو خدا اینه دلبر غرصه خوار اینه
 چله شونه هوا شونه ورف شونه میها شونه/چکه شونه سما شونه یار تن کنار اینه
 سبزه پرس چمن پرس دره پرس هِمین پرس/مرده در کفن پرس چله سر بهار اینه
 زردکلا کئی اینه سرخ تتی ائی اینه/ورف دهون هئی اینه باغ اینه نیار اینه
 تازه پچا پچا ره بُتو ترنه ونوشه ها ره بُتو/پهلم و گندیما ره بُتو سوزی سبزه زار اینه
 درد اینه دوا اینه عشق اینه جفا اینه/برمه و ونگ وا اینه غرصه بیشمار اینه
 ظلم دره ستم دره محبت دم به دم دره/غم دره گاه کم دره گاه هزار هزار اینه
 لاله هِمین هِمین اینه، سنبل و یاسمن اینه/قاصدک چمن اینه، سرخ تتی انار اینه
 حافظ خوش سخن گنه عمر دراز ره بخواه/راسه نمیر بهار اینه، کمبزه با خیار اینه
 این همه ره فنا بوین همه ره نابجا بوین/جای همه خدا بوین عشقه که پایدار اینه
 حجت دل دماغ دور باته امیدوار باش/عمر نینه زمون نینه گردش روزگار اینه

شعر : حجت الله حیدری سوادکوهی

ایان ابزاری بینه که اتا لاک تراش لازم داینه تا ونه کار پیش بوره! در ادامه انواع چو ظرف و وسایلی که لاک تراشان با این ابزار ساتنه معرفی کمی!

دونه پاش یا دونه پاچ :

معادل مجیمه و دوری الان هسه که پاک هاگردن دونه و حبوبات به کار شیه! چون سرعت جابجایی دونه پاچ سریع هسه، معمولا کمتر دوربینی تونّه ونه جا عکس واضح بئیره!! اخیرا هم شرکت سونی ، نیکون اینتا موضوع جا استفاده تبلیغاتی هاگردنه! مثلا دوربین کارتن سر بنویشته :
"با قابلیت عکاسی از دونه پاچ"

جوله:

وقتی خواسته شیر بدوشن ونه جا استفاده کردنه. از نقش های معمول ونه بدنه رو، تومّی به نقش مارپیچ ، زنجیره ای و نقش حلوانی اشاره هاکنیم. گت ترین جوله مندر گیتنه، که حدود ۱۸ کیلو بار ونه دله جا گیتنه! اتا دیگه جوله هم دئییه به نوم کون که افرادار ریشه جا وره تاشینه.

لاک تراشی – بخش دوم و آخر

بهنام نوذری

با درود دواره خدمت لاک تراشان آینده!

قسمت قبل انواع چو و وشون کاربرد معرفی هاگردمی و بخشی از ابزار لاک تراشی هم معرفی هاگردمی! اسا همون رویه پیش گیرمی و ادامه بخش در خدمت شما هممی!

۳. ابزار مربوط به خراش (نقش اندازی)

نقش گر: ابزاری هسه دارای تیغه ی نازک فولادی با اشکال مارپیچ یا ساده و چو دسته که ونه جا روی ظروفی مثل جوله و کلز نقش درس کننه.

*خروس: xerûs: ابزاری هسه فلزی که چوی رو نقش به شکل

دایره درس کئنه!

۴: ابزار کوبشی:

* تِنَا: ketenâ: ابزاری هسه چویی که سر و دسته داینه و کاربرد

شبییه به چکش داینه!

۵. ابزار مربوط به سوراخ هاگردن:

* درفش یا دروش : derûš: ابزاری هسه که سوراخ هاگردن اسّه

مورد استفاده قرار گیتنه!

* چلی : čeli: ابزاری هسه چویی با نوک تیز که برای لاب هاگردن چو

استفاده بونه!

۶. ابزار جانبی:

*سنگ : ابزاری هسه برای تژ (تیز) هاگردن تیغه ی تور

*نرّمه سنگ : که ونه جا لبه ی ابزار تژ کننه.

کَلز: این وسیله هم بزوئن اسنه و سرد هاگردن شیر استفاده کردنه. البته روایت هسه اتا وار ونه جا هم ماست بیئنه! هم ملاقه هسه هم بایه!

تَرازی: که ونه دله بیشتر از بازی "انگری بیردز" قوانین فیزیک جا استفاده بئیه!

کَچِه: که ونه برابر پارسی بونه قاشق!

خِردِخوار: که برابر پارسی ناینه، ولی تو موی بویم بشقاب خانواده!

کِترَا: ونه برابر پارسی ملاقه هسه! معادل جاپنی هم خله مهم نیه!

پَلاگَر: که برابر پارسی و کفگیر بونه.

پایان

پیر بثوته مثال

مریم ظاهرین

پیر بثوته مثال :

خدا دونسه وک دندون ندا

برابر پارسی: خدا خر را شناخت بهش شاخ نداد

برابر انگلیسی: God sends a curst cow short horns

پیربثوته مثال :

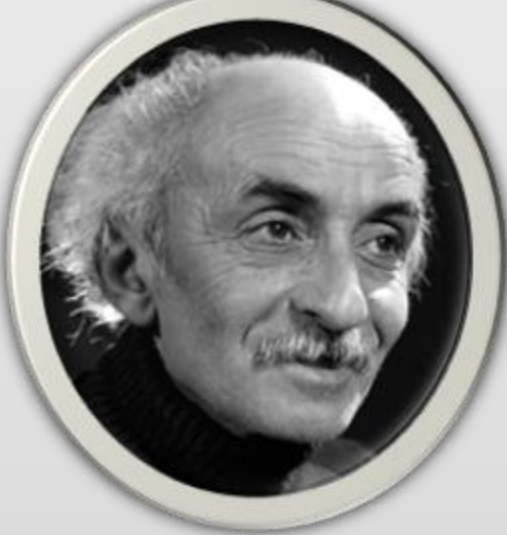

لوه لاغلی ر گنه ته کینگ سیوئه

برابر پارسی : دیگ به دیگ میگه روت سیاه

برابر انگلیسی: the pot called the kettle black:

علی اسفندیاری (نیما یوشیج)

علی اسفندیاری که بعدها «نیما یوشیج» نام ره شه وسه انتخاب هکرده در ۲۱ آبان ۱۲۷۶ شمسی در «یوش» - دهی از بخش نور در شهر آمل - به دنیا بیومو. نیما، ابراهیم نوری گت ریکا مردی شجاع از افراد دودمان‌های قدیمی شمال ایران بیه. وه شه زندگی‌نامه‌ی دله بنویشته، که زندگی ساده‌ی چپونی و ایلخی‌بانان میون بگذشته که به هوای چراگاه به نقاط دور بیلاق قشلاق کردنه و شو کوه سر ساعت‌های طولانی دور هم جمع بینه. نیما در زندگی‌نامه خلدش فرمایش کینه که: همون روستا که من دنیا بیمه بخونسن و بنویشتن ره روستای آخوند پلی یاد بیتمه. وه مره کوچه دله ذنبال کرده و به باد کیتک گیته، مه لینگ دار تن وتسه و شیش جا زو. اما آتا سال که شهر بورده اتا از مه فامیلون و مه برار به یک مدرسه کاتولیک راهی هکرده. نیما تا ۱۲ سالگی «یوش» دیه و بعد به تهران بورده، و دوره‌ی دبستان ره در مدرسه‌ی «حیات جاوید» درس بخونسه. علی (نیما) پر شو که بیه وه ره «سیاق» یاد دا و ونه مار که حکایاتی از «هفت پیکر» نظامی و غزلیاتی از حافظ ره حفظ بیه ره وه یاد دا. نیما در جوانی آتا کیجا ره خواهسه که این بخواسی باعث بیه که ونه حس شاعری گل هکنه. بعد از شکست اینتا عشق دله به سوی زندگی خانوادگی بورده و عاشق صفورای چادر نشین بیه و منظومه‌ی جاودانه «افسانه» را ونسه باته. نیما پر وشون عروسی جا راضی بیه، ولیکن صفورا راضی نیه که به شهر بیه و ناگزیر از هم جدا بینه و دومین شکست ونه کمر خم هکرده. نیما بعد از فارغ التحصیلی مدرسه‌ی سن لویی جا به کار در وزارت دارایی مشغول بیه اما بعد از مدتی از این کار دست بکشیه.

هسه. نیما یوشیج در سال ۱۳۲۸ در روابط عمومی و اداره تبلیغات وزارت فرهنگ و هنر مشغول به کار بیه. نیما زمستان سال ۱۳۳۸ و در ششم دی ماه بیماری ذات‌الریه گیرنه و در سن ۶۴ سالگی در تهران خدا رحمتی بونه.

از آثار نیما توممی به مجموعه شعر «قصه رنگ پریده»، «خون سرد»، «مطبعه‌ی سعادت»، «فریادها»، «مرفد آقا»، «کلاله‌های خاور»، «ناقوس»، «مانلی»، «افسانه»، «مروارید»، «امیرکبیر»، مجموعه نامه‌هایی با عنوان «کشتی و طوفان»، «قلم‌انداز»، «حکایات و خانواده سرباز»، مجموعه نامه‌های «ستاره‌ای از زمین»، داستان «توکایی در قفس»، «آهو و پرنده‌ها»، «حرف‌های همسایه»، «شعر من»، مجموعه نامه‌های «دنیا خانه من است»، «آب در خوابگاه مورچگان»، «عنکبوت»، «کندوهای شبانه»، «شهر صبح شهر شب» و دو سفرنامه و ... اشاره هکنیم.

نیما در نتیجه‌ی آشنایی با زبان فرانسه با ادبیات اروپایی آشنا بیه و ابتکار و نوآفرینی ره اینجه جا کسب هکرده و به عنوان یکی از پایه‌های رهبری سبک نوین قرار بیه. ونه اولین اشعار با اینکه در قالب اوزان عروضی ساخته بیه از مضامین نو و تخیلات شاعرانه برخوردار هسه که در زمان خود موجب تحولی در شعر بیه. نیما در آثار بعدی خلدش اوزان عروضی شعر ره اشکنه و شه شعر ره در چارچوب وزن و قافیه آزاد لینه و راهی تازه در شعر خلق کینه که به سبک نیمایی مشهور

واژه‌های حیوانی

میشم اسلامی

خی : khi : خوک	کلاج : kelaj : کلاغ سیاه	پیت کله : pit keleh : جغد
آش : khers : خرس	شکروم : shekerom : سار	میچکا (میچکا) : michka : گنجشک
کوک : kouk : کبک	کوتر : koter : کیوتر	وک : vak : قورباغه
تیرنگ : tireng : قرقاول	زیک : zik : نوعی پرنده بسیار کوچک	تلا : tela : خروس
مجیله : mejile : مورچه (۴)	چلچلا : chel chela : چلچله، پرستو	کرک : kerk : مرغ
شو پَر : shoupar : خفاش	چاله خس : chalekhes : نوعی پرنده در آبندان ها	سیکا : sika : اردک
پاپلی : papeli : پروانه	ایا : aya : آبچیلک	نیمچه : nimcheh : جوجه (۱)
ورگ : verg : گرگ	تیکا : tika : توکا	عاروسک : Arosek gal
شادی : shadi : میمون	شونه قپین : shone ghepin : شانہ به سر	از خانواده سمور که به نام موش شناخته می شود.
آله : Alle : عقاب	غشنيک : ghashnic : کلاج زاغی	گل : gal : نموش
ارمجي : armeji : جوجه تیغی	نوعی موش آبی : oogal : او گل	مر : mar : مار

توضیحات :

۱: در بعضی مناطق چینکا یا چیندکا هم گفته!

۲: کبض {ز-ظ-ذ} هم تلفظ بونه.

۳: جینکا هم تلفظ بونه.

۴: در اینکله ملیجه هسه یا مجیله بین علما بحث دره.

گو : goo : گاو

گوک : gook : گوساله

گومش : goomesh : گاومیش

جونکا : joneka : گاو نر بالغ (۳)

منگو : mango : گاو ماده

گسفن : gesfen : گوسفند

بره : gesfen vareh : گسفن وره

بندر امیر آباد یا شهید هاشمی نژاد در حال توسعه هسسه و به زودی مسافرت دریایی به کشور های حاشیه دریای کاسپین این بندر و دیگر بندر های مازروون چه صورت گیرنه.

بهشهر با ۳ منطقه شهری ، ۲ تا بخش ، و ۵ دهستان و ۸۲ تا روستا دارنه . رودخنه دائمی ندارنه و همه فصلی هسسنه و کم او. پاسند گتترین رودخنه هسسه که ۲۰ کیلومتر طول دارنه. بهشهر ۸۰۰ نفر شهید ، ۲۳ نفر جاوید الاثر ، ۱۲۰ آزاده و ۲۵۰۰ نفر جانباز دارنه. ۵۲۰۰ ورزشکار مرد ۲۷ رشته دله و ۲۳۰۰ ورزشکار زن ۹ رشته دله دارنه. ۴ تا کتابخانه ، ۱۰ آموزشگاه فعال و ۳ موسسه فرهنگی دارنه و ۳۰ نویسنده فعال. دانشگاه آزاد ، پیام نور ، دانشگاه فنی امام خمینی ، غیر انتفاعی تمیشان و علمی کاربردی بهشهر ونه دانشگاه ها هسسه. هر دوره دله بهشهر نوم فرق کارده . تاریخ دله بهشهر ره نومه‌های تمیشه ، نامیه ، پنجهازه ، آسابسر ، خرگوران، کلباد و و کبود جامه جا اشناسینه.

اما ونه رونق شاه عباس گدر بیه. شاه عباس وره اشرف البلاد نوم هدا و وره شه پایتخت تابستانی هکارده و شه قصرها و تفرجگاهها ره ونه دله بساته ، و چون ونه مار بهشهری بیه (خیرالنساء مرعشی) شه مار وسسه هم اتا کاخ بساته.

امروز روزگار بهشهر ۳ شهر جه تشکیل بیه : بهشهر ، رستم کلا و گلوگاه

غارهای هوتو و کمر بند دنیا دله ، اهمیت باستانی دارنه و مازروون تمدن گهره بیه هسسه و تمدن مازرون بهشهر جه شروع بیه . غار هوتو البرز دامنه و دیم به دریا هسسه و روستای تروجن دله قرار دارنه. ونه قدمت ۷۰۰۰۰ هزار سال هسسه و ونه دله جه انسانهای اولیه هسکا و سنگی داز و واش ویرین، شوکا و سگ دریایی هسکا که از ۷۵۰۰۰ - تا ۵۰۰۰۰ سال قبل زندگی کاردنه پیدا بیه . معروفترین هسکا مربوط ونه به اتا ۱۶ ساله مار که شه وچه ره شه کشه دارنه. هوتو جا ۵۰ متر دیرتر غار کمر بند دره که وه هم اون گدر مردم زندگی جا بیه و خله چیزها ونه دله جه پیدا هکاردنه.

بهشهر با ۴۰۰۰ سال تمدن غرب ور جا ، نکاء و شرق طرفی جا گلوگاه و جنوب جا سمنان جه ور سامون هسسه. ونه مساحت ۳۱۰۶ کیلومتر مربع (۶٪ استان) و ونه جمعیت حدود ۱۶۰۰۰۰ نفر هسسه و ۷۶۰۰۰ جریب کشاورزی بیه دارنه که وشون دله جو ، گندم ، برنج ، کلزا ، باکله ، پنبه ، توتون ، تخمه تیم ، سویا و و جالیزی بار مثل کنجی و کاوه دکارسته ونه . ونه باغی بار هم تامسون ، پرتقال ، اسپه انار (ترش و شیرین که مختص ایران هسسه) نارنگی و نارنج و سیوه ریشه کشت ونه. ونه گونه گیاهی جنگلها دله هم ممرز ، راش، سرخدار و نمدار هسسه. همیتی بهشهر دله معادن سنگ آهک و لاشه و تزئینی گچ دره. وشون لهجه با نکاء لهجه هدی ره موندنه اما کل دستور زوونی یکی هسسه و تفاوتی ندارنه تبری رایج جه .

بندر امیر آباد بهشهر دله هسسه و مهمترین بندر شمال کشور بشمارسته ونه که به واسطه ارتباط مستقیم شبکه سراسری راه آهن جا و داشتن پالایشگاه نفت و وسعت محوطه های پشتیبانی، موقعیت استراتژیک مبادله کالا، کشورهای حوزه کاسپین جا پیدا هکارده. اینتا بندر دارای ۹/۰۰۰/۰۰۰ متر مربع محوطه پشتیبانی و ۱/۰۰۰/۰۰۰ متر مربع محوطه بهره برداری هسسه. ۱۲/۸۴۰ متر مربع انبار و ۷ پست اسکله عمومی با ظرفیت ۶۰۰۰ تن کالا و اتا پست اسکله RO-RO با ظرفیت ۶۰۰۰ تن کالا هسسه .

دانشمندا معتقدنه که تمدن مازرون دله بهشهر جا شروع بیه و اونچه که پیدا هکاردنه ثابت کانده که ایران سفالگری تونده بهشهر جا شروع بیی بوشه.

دیدنیها و مراکز تاریخی توریستی بهشهر:

عباس آباد: (سال ۱۰۲۱) ۱۵ جریب فضا هسه که شاه عباس کبیر دستوری بسات بیه و شامل: باغها، صفه ها، حمبوم، ۲ تا آجری برج، باروها، سد، و دریاچه سد و ونه میون باهار خواب (کوشک) گل باغ و او دنگ کاخ و نه. اینتا باغ شه گدر قشنگترین باغها بیه و هنتی شه جاذبه ره دارنه.

۲. صفی آباد: (سال ۱۰۲۱) شاه عباس شه مار و سسه اینتا کاخ ره بساته و تپه سر وره بنا بیته. افغانهای حمله زمون آسیب بدیه اما نادر شاه وره درست هکارد، ای دباره فاجار گدر خراب بیه و پهلوی گدر دباره رونق بیته.

۳. آرامگاه سفید چاه: اولین قبرستون مسلمان ها ایران دله هسه که ۱۲۰۰ سال قدمت دارنه و بعضی ها هم گانه ۷۰۰ سال قدمت دارنه و اولین قبرستون مسلمون ها نیه. ملک بادله شمال حاکم هم اینجه دفن هسه و و بزرگان مذهبی و سیاسی و علمای زیادی اینجه دفن بیته. ضریح امامزاده سفید چاه هم ۸۴۰ سال قدمت دارنه. مردم ۴۴ روستا اعتقاد دارنه که سفید چاه خاک نعش ره دیر پیسانده. بعد از بمردن آخرین حجار ده، دوره سنگ قبر بکنادستن هم این ده دله تموم بیه.

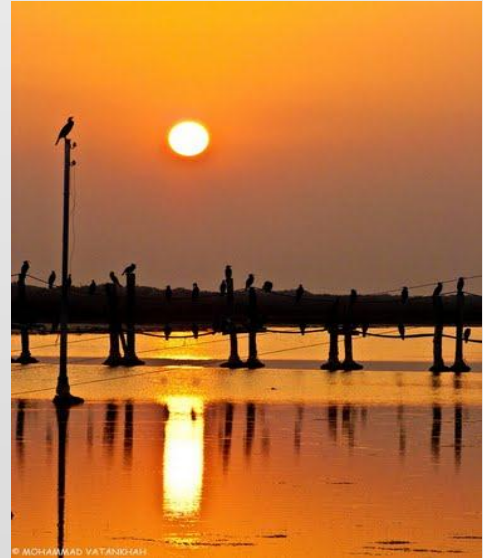

۴. میانکاله: ۶۸۸۰۰ جریب، ۴۵ کیلومتر بهشهر جا فاصله دارنه و ۲۶ متر آزاد او جه پایین تر دره. تالابی هسه و زیستگاه خله از موجودات اوزی و خشکزی هسه. سال ۱۳۵۵ به عنوان اتا از زیستگاهای زیست سپهر یونسکو جا معرفی بیه و مهمترین تالاب کاسپین پیرامون هسه. هر سال نیم میلیون پرنده مثل: فلامینگو، قوی گنگ و فریاد کش، چنگر، کهولینگ پلیکان، انواع سیکا، پچوک باکلان، او میلا، کهو درناتی و عقاب دریایی و مرگوس کاکلی ره جذب کانده. سیوا از پرندگان بومی منطقه که وشون زیستگاه دائمی هسه. میانکاله پرورش ماهی خوری هم خله مهم هسه و ماهی های مثل کپور، انواع کفال، کلمه، سفید، و ماش و راکاس ره ونه دله پرورش دنه. منطقه دله پستاندار هم وجود دارنه. مثل: یوز پلنگ، مارال، ارمجی، تشی، شال، خی، روباه، خرگوش، شوپریری و کچیک چونندگان.

سال قبل) و تيله ها و ابزار های زيادی ونه دله پيدا بيه و معماری اتا
کچيک شهر خاک بن جه در بيمونه.

۸ هوتو و کمر بند

۵. عمارت شهرداری يا باغشاه: (سال ۱۰۲۰) شامل چهل ستون، باغ تپه
و باغ چشمه بيه که نادر شاه گدر چهل ستون خنه خراب بيه و ونه جا
ديوانخانه بساتنه. ونه دارها بيشتر از ۱۰۰ سال عمر هکاردی دارنه

۹. برج آرامگاهی اميرکمال الدين و امير جمال الدين: قرن ۹ هجری

۶. غار التپه: ۱۱۰۰۰ سال قبل شه و ونه کاوشها نشون دنه که مردم
اولين بار وسسه بز و گاسفن ره اهلی هکارد بيه و گندو و بعضی ديگه
تيم ها ره کاشتنه.

۷. گوهر تپه: گوهر تپه هم به عنوان اتا از استقرارگاهای دوران نو سنگی
کشف بيه و ونه دله به دست بيمونه بار، خله باستان شناسان وسسه مهم
هسه ۵۰ جريب هسه . مربوط به شهرنشینی گدر هسه (۴۰۰۰

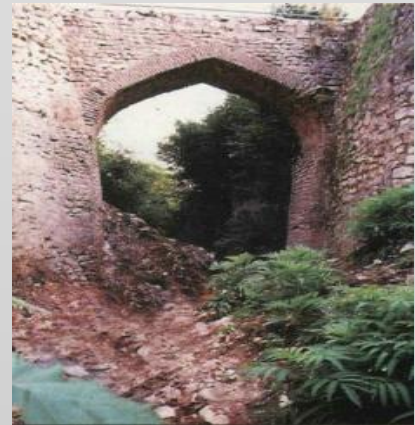
۱۰. بز پل : قنبری مله ، صفویه گذر

۱۳. آبشار اسپه او: پاسند هیداری ، نرسیه غریب مله جا

۱۱. سیکا پل :قنبر آباد مله ، صفویه گذر

۱۴. پلنگ خیل چشمه: ونه رو اتا آب انبار بسات بینه که ونه او ره کاخ
صفی آباد ور هدایت کارده

۱۲. چشمه عمارت: (صفویه گذر ۱۲۰۱) گل باغ ، سنگ فرش راه ،

حمبوم ، استل و خود سره

۱۵. افغان نژاد سره : قره تپه ، قاجار گذر

۱۹. پلنگان قلعه: میانکاله ، صفوی گذر

۲۰. آسیاب سر قلعه: آسیاب سر ، تیموری گذر

۱۶. احمد علی خان هزار جریبی سره : یانه سر ، قاجار گذر

۱۷. شهر یاری سره : یانه سر ، قاجار گذر

۱۸. صیامی سره: گرجی مله ، قاجار گذر

۲۱. مجموعه

آبشارهای

سنگ نو

■ پایان

ستاد آشپزی غذاهای محلی تقدیم کنه:
با همکاری مشترک ستاد حمایت از کرک و چندیکا

قوره نرم باوه و شه او ره پس هده اگه نِدارننی آت کم صَو هکنین شِما
ره گِمه چی کار هکنین، جانِ رفقون الان ونه گوجه ره رنده هکنین، بعد
گوجه ره پیاز داغ و قوره دله تفت هدین آنه تفت هدین تا ونه او کاملاً
بَسوزه و راغون پس هده بعد حدوداً ۳ تا لیوان او ونه دله کیننی و الینی
آنه جوش بخره تا راغون ونه سر ره بیره. قابل توجه کسایی که تازه قوره
ندارننه توننه در این مرحله قوره او ره ونه دله اضافه هکنن. وقتی راغون
گوجه سر ره بپزه وینگوم ره ونه دله اضافه کیننی، کله سو ره کم هکنین
بلین آتا ربع نم کول بخره، بیشتر از آتا ربع بلین کول بخره که
وینگوم له بونه. نمک و گرماری هم شه میزان هکنین.

لطفاً به تذکرات زیر توجه هکنین:

۱. در هنگام وینگوم و پیاز سرخ هکردن هرگز همسایه زنا ره به حرف
نیرین چون ونه نتیجه جز بسوتن وینگوم و پیاز، هیچی نیه (ستاد مبارزه
با شی خانه خراب کری)

۲. اول گوجه ره بوس هکنین و رنده رز بزینن تا شمه غذا او سیوا جو
سیوا ناوه (ستاد شی مار گیری)

۳. اگه تازه قوره جا استفاده کیننی حتماً ونه تیم ره با دقت بیرین تا
خدایی نکرده اگه شی مار ناهار شمه سره ذره ونه دندون لا نشوئه البته
شه دومه که جرّت نکیننی شی مار وسه اینتا غذا ره درس هکنین (ستاد
حمایت از شی مار)

۴. ذرکه شی مار دندون لا بورده، امه دل خینک بونه کا (همکاری مشترک
ستاد شی خانه خراب کری و ستاد حمایت از پسر زتون)

۵. راغون ره غذا دله کمتر استفاده هکنین (ستاد کونه پس گیری)

۶. از عزیزانی که غریب جا ذرنه و دسترسی به این غذا ندارننه از اینکه
وشون دل او بیه معذرت خوامی (ستاد حمایت از غریب دکتون)

© www.hanifworld.com

مواد لازم:

وینگوم آتا کیلو

گوجه آتا کیلو

قوره تازه یا قوره او به مقدار لازم (بستگی دارنه چننه ترش کتار بوین)

راغون، نمک، گرماری و زردیجه به مقدار لازم

طرز تهیه:

جانِ رفقون اول وینگوم ره بوس کیننی بعد به مدت آتا ساعت و ره نمک
او دله خیس دیننی تا وینگوم تل او بوره و راغون کمتر بخره. چنتا کچه
راغون لاغلی دله کیننی، الینی گرم باوه بعد وینگوم ره ونه دله سرخ کیننی
. چون وینگوم او دله خیس هدا بیه مواظب بوینن راغون شمه دست و
بال سسکه نزنه. وینگوم سرخ بیه په، پیاز رز هکنین همون راغون دله
سرخ هکنین آتا قاعده زردیجه هم پیاز بزینن تا خیش رنگ باوه. اگه
تازه قوره دارننی چه بهتر ونه تیم ره بیرین و پیاز داغ جا تفت هدین تا

رسم شیلان یا شیلون یا "شلم کشی"

معمولاً چهارشنبه روز به نیت چهارده معصوم این دعا را اجرا کنند .
وقتی آتش بپزید هر کس که خوانه آتش بخرد دعا دل شرکت کند . البته
هر شخص شه همراه بایه یا بشقاب و کچه ایازنه و همونجه آتش ترتیب
دینه و دعا زیر ر خونگ:

خدایا آه دل طفلکون (خدایا آه دل طفل ها)

Xədə yâ ? âhe dəle təfləkun

هواره تو برس بارون (تو باران را برسان)

Həvârə tu barəs bārūn

یا

هواره ها کن تو بارون (تو هوا را بارانی کن)

Həvâ rə hâkən tu bārūn

بموتن وارشی اسنه علاوه بر شیلان کشی، سبز چل که امامزاده های دله
دره، اوی دله اهلنه تا انا مدت ونه دله دوه و هوا وارشی هاکنه.

روایت هسه که در بعضی مناطق پایه ی منبر اهلنه اوی دله یا سید سر
او شنه!

اتا روایت دیگه که درباره این مراسم دره این هسه که اته کم از اون
شیرآش نخرنه و ایازنه شننه پشت بوم سر که حتما فلسفه خاص خود
داینه. ولی شاید مردم بر این عقیده بینه که این کار جا پرندگان و شنی
جا نجات هادن و خدا هم رحمت بر وشون ارزانی هاکنه و وارشی بیه!

اتا از مراسمی که از مشاهدات بالینی اینجانب هسه و بی ربط به رسم
شیلان نیه. مراسم بهشتن "اسب گلّه" اوی دله هسه که شوربختانه از
عمومیت این رسم در پهنه مازرون بی خبر هسّمه. بر عکس رسم قبلی
انفرادی انجام بونه. و انا چیز که دیگه کشف ها کردم این هسه که
معمولاً گالش ها این ابزار (اسب کله) دارنه و بقیه مردم ونه جا خوانه
که اسب کله او دله بهله یا در بیاره بسته به اینکه هوا وارشی هسه یا
خشکان ها کرده.

مردم مازندران مثل همه جای ایران که آداب و رسوم مخصوص به شه
خد دارنه، انا از این آداب "دعای وارشی" هسه که در نقاط مختلف
مازندران نوم های مختلفی داین که شیلون یا شیلان یا شلم کشی از
همه معروف تر هسنه.

دعا که نوعی سپاس، نذر، استغاثه، ندبه و دعای بموتن وارشی و جلوگیری
از خشک سالی یا دعای بند بموتن وارشی به درگاه خداوند هسه که به
د منظور اجرا بونه :

دعای بموتن وارشی: وقتی که چیونون . گالش ها و کشاورزان

خشکسالی جا روبه رو بونه و احساس خطر کتنه که باغ ها و مزارع و
دام ها در حال نابودی هسه، دست به دعا بونه.

مازندران دله اواخر بهار و تابستان مزارع و باغ ها و مراتع او لازم
دارنه. اگه وارشی کم بیه، کم کم کیله و روهار او کم بونه این مواقع در
بعضی از روستاها "دعای وارشی" اجرا کتنه . معمولاً این دعا از نیمه
دوم بهار تا نیمه اول فصل تابستان انجام بونه . این مراسم اتی هسه که
محلّه گت گت انا روز اعلام کتنه که فلان مکان جمع بوین که معمولاً
مساجد و تکایا و امامزاده ها هسه، شیلان کشی انجام هادبم . تا هوا
وارشی بوه و خشکسالی نگران رفع بوه . هر کس به اندازه شه وسع و
توان وسایل مورد نیاز رایازنه . وسایل مورد نیاز عبارتند از : شیر ،
دونه، واتک (vâtek) زیره سبز، گت لوه ، هیمه تش اسنه و .

این مراسم دله آتش پخته که به شیر آتش (شیر برنج) معروف هسه .

ستاد سرگرمی به مناسبت نوسال تقدیم کنه!

شایان ذکر هسته که جوایز سال دیگه بینج تاشی موقع! با پاهای بخشنی
دهون جناب سردبیر اهدا بونه! چون وه دست جا نتونه هچ کاری
صورت هده!

پرسیرو میلداش

سلام خدمت مازرونی های عزیز

اما یعنی من و سردبیر تصمیم بیتمی اتا مسابقه علمی! ، ترتیب هدیم
و از اونجایی که مسابقه بی جایزه نئونه، این بیه که اینجه، اونجه، لم بن،
دارتک و سنگ لاج، پنج هیتمی، اتا خار اسپانسر پیدا هکردمی! اسپانسر
مسابقه این هفته، شرکت سهامی عام دلسگ (dalsag) هسته! که
بزرگترین تولید کننده دلپکه سگ در خاورمیانه به شمار اینه. به برنده
های این هفته سه فروندا! دلپک سگ در رنگهای سیرخ، سیو و آبی!
(تمام این رنگها متالیک هسته!) از طرف شرکت دلسگ به رسم یادبود
تقدیم بونه! دیگه شیمه خدمت عرض هکنم این سگ ها بیمه بدنه هم
هستینه و وشون چک و په هم اسپرته...ه!:)!
ضمن اینکه شرکت جونکا داران شمال هم محبت هکرده! سه فروندا
جونکا دوگانه سوزبا ۱۰۰۰ لیتر بنزین اضافی ره به عنوان جازه تقدیم
هکرده!!
همین الان گوشی دله مه خور باتنه آقای استاندار هم لطف هکرده و
کمک هزینه سه نفر برای خوردن به تیم جار ره اهدا هکرده!!
از این بیتر نانه! دیگه چی خانی؟؟!!

اما سوال شیم عزیزان، ونه بوین در تصویر زیر دقیقا چه اتفاقی کفینه؟! (با
خوانه دکفه!؟)

(الف) مهر داهون دوربین کار بهشتنه و خوانه وک آندوسکوپیی هاکنن

(ب) مر دره وگه خش دنه و ولی وگ دوست ناینه مقاومت کنه

(ج) مهر داینه وک ذندون ره ائینه که اگه خراب و ره بکشه!

(د) اول مهر وک ر خینه، بعد فیلم هندی دسوری وک ونه بتیم جا در انه
وره خینه!

از اونجه ای که اولین مسابقه هسته و اما دل نرینه ، دست خالی بورین آتا
راهنمایی هم شیم ر کمی!

وک سمت راستیه هسته!

فراموش نکنید، شاید شیم برنده این هفته امه مسابقه بوئین! جانه خدا ر

چچی بدینی، شاید شیم هفته بعد دلپکه سگ لوئه جا، خوی جا بیدار

بوین! پس شه تبیسه شانس ر امتحان هاکنین!

داستان رقیه و همسایه ریکا

قسمت دوم

مریم ظاهرین

نگارنده: آره جان رفقون از اونجه ای که حاج خانم دسپخت خله بد بیه ، حاجی هر روز غذا لوه ره به سمت همسایه قلم باغ کفتل کرده و هر روز همسایه ریکا قلم باغ دله منتظر بیه تا لوه کفتل باوه و وه بتونه لوه ره بیاره حاجی سیره تحویل هده و همین کفتلها باعث بیّه تا همسایه ریکا و رقیه دهر جا بخواسی هکنن و اما ادامه داستان...

همسایه ریکا مار: ریکا ته ره گمه آهه غذا ره زریک نزن! سوزنی! آهه وه دست بن دتی باش!

همسایه ریکا: چه غذا آهه بی نمک هسته؟؟؟

همسایه ریکا مار: مگه ندونی ته پر هیپرتانسیون دارنه ونه وسه شور بار خار نیه ، ای شه سیره بوردی شه زنا ره باو ته وسه شور درس هکنه

همسایه ریکا: یعنی ته گمون ، رقیه بلده غذا درس هکنه

همسایه ریکا مار: ای اینتا کیجا اسم بیارده ، مگه ته ره نامته اینتا کیجا اسم مه پلی نیار

همسایه ریکا : خدا آتا ، رقیه آتا

همسایه ریکا مار: الان دوره زمونه وچون عجب بد دکینه، دگل گذتر کچیکی وشون حالی نانه، اما قدیم جرت نکردمی شه پرومار پلی اینان حرفا ره بزیم ، مردی آ مردی ! ته آنچی وره باو

همسایه ریکا پر: ای چی بیّه، ای وشون شروع هکردنه ، مار و وچه هنته وسنی وسنی ره مونه، آت دقه همدیگه جا نساژنه، یواشتر شه و، همسایه نون پلی رسوایی می ... زنا! پلا ره آت کم شیل دست تربیر

همسایه ریکا مار: خدا بیامرز پر اسا ته آهه چه آرد دنی، همتی ذری مره ایشنی آت چی ریکا اباو و

همسایه ریکا پر: چی کار هکنیم ونه کر بیرم وره خفه هکنم ، بور رقیه ره ونسه بیر کلک بکن دیگه

همسایه ریکا مار: هو مه جان در بوره ، پر و وچه دنتی بسات هکردنه مره خواننه بکوشن، من چنه کم شونسمه ریکا آ ریکا کچه شونی ؟ خدا!!!!!! ای ناهار موقع بیّه وه ذره غب بونه

ریکا برو سیفره وسط ذره ، برو ای سیفره سرگردون بونه

همسایه ریکا: دره شومه حاجی شون لوه ره هدم ، ای هم گمه "خدا آتا ، رقیه آتا"

نگارنده: وآ دکل اینجور:))))

اینستا داستان ادامه دارنه.....

فاش اهللمه هر کی انتقاد و پیشنهاد داره ولی از عما دریغ هاکنه! امه همکارون ماهی اتا گونی طارم دونه و اتا گت بایه ماست و دِ تا کئی گیرنه که به شمه انتقادات گوش هاکنن و شمه پیشنهادات عمل هاکنن! به سر سردبیر اگه بخوام درو بَوم!))
{پرسیرو ملداش}

آدرس پیج ماهنامه "مازرونی ها" در فیسبوک:

<http://www.facebook.com/mazeroniha>

آدرس گروه ماهنامه "مازرونی ها" در فیسبوک :

www.facebook.com/groups/mazeroni

آدرس ویلاگ ماهنامه "مازرونی ها":

mazeroniha.blogfa.com/

آدرس ایمیل ماهنامه "مازرونی ها":

mazeroniha@gmail.com

